

Ziua Internațională a Cărții și a Drepturilor de Autor – Cărțile interzise

Biblioteca Județeană „Ovid Densusianu” Hunedoara-Deva organizează în ziua de 19 aprilie 2018, ora 13:30, în Sala „Liviu Oros” a Centrului Cultural „Drăgan Muntean” din Deva, o manifestare cultural-educativă la care sunt invitați toți cei care iubesc cărțile și lectura, în mod deosebit tinerii.

Și de această dată, a fost ales spre prezentare un subiect incitant, care sperăm să stârnească interesul celor prezenti: „Ziua Internațională a Cărții și a Drepturilor de Autor – Cărțile interzise”. Am pomit de la ideea că este un subiect destul de puțin cunoscut de public și, de aceea, vom face o trecrete în revăstă a principalelor cauze care au dus la interzicerea unor cărți și vom prezenta și cele mai ilustre cazuri de cărți cenzurate și de autori interzisi de-a lungul istoriei.

Încă de la apariția primelor cărți, acestea au suferit rigurole unei cenzuri drastice din partea Bisericăi, la început, sau a puterii politice, răjuinile fiind de ordin politic, religios, sexual sau social. Însăși originea expresiei „a pune la index” se află în celebrul și temutul „Index al cărților interzise” (Index librorum prohibitorum) emis de Inchiziție la mijlocul secolului XVI. Această listă a cărților interzise a fost reînnoită aproape în fiecare deceniu și a fost publicată până în anul 1948, iar cărțile unor mari personalități ale culturii și științei, de la Denis Diderot și Voltaire până la Simone de Beauvoir și Ferdinand Céline, au fost trecute pe „lista neagră” a cărților interzise.

BisERICA Catolică a interzis cărți care trătau originea Universalului, teoria heliocentrică, scrise de Galileo Galilei și Giordano Bruno, sau cărți ale lui Martin Luther și Jean Calvin, care combăteau dogmele catolice, și exemplele nu se opresc aici.

Secoul XX a fost martorul unor atitudini de maximă into-

leranță față de autori socotiti că încalcă dogme politice, atât în țările occidentale, cât și în URSS și țările satelite. Astfel, au fost interzisi autori renumiți ca Erich Maria Remarque, Erich Kästner, Thomas Mann, Klaus Mann, Alfred Döblin (în Germania nazistă), cât și Boris Pasternak, Alexandr Soljenițin, George Orwell, Margaret Mitchell etc. De asemenea, în regimul comunist, de îndată ce un scriitor emigra în Occident, cărțile lui erau interzise, este cazul unor scriitori ca Ivan Bunin, Evghenie Zamiatin, Vladimir Nabokov, iar în România, Petru Dumitriu, Norman Manea, Petre Popescu, Ioana Crăciunescu, Nicolae Balotă, Nina Cassian, Gabriela Melinescu, Herta Müller etc. Mari nume ale culturii române au fost ținute în umbra de regimul totalitar: Mircea Eliade, Emil Cioran sau Horia Vintilă fiind doar câteva dintre ele.

Pe lângă considerentele politice de interzicere a unor cărți, au existat și cărți care au fost interzise pentru că erau considerate obscene, libertine, excesiv de erotice. A fost cazul unor cărți devenite capodopere, începând cu câteva poezii de Charles Baudelaire și „Doamna Bovary” a lui Gustave Flaubert, în secolul XIX, și continuând cu celebrele romane ale secolului XX ca „Amantul doamnei Chatterley” de H. D. Lawrence, „Lolita” de Vladimir Nabokov, „Ulise” de James Joyce, romanele „Tropicul Racului” și „Tropicul Capricornului” ale lui Henry Miller.

Indiferent de criteriile care au stat la bază interzicerii unor cărți sau autori, cititorii au reușit, în toate epocile, să „dejoice” înțeleptul cenzurii, astfel că majoritatea cărților interzise au ajuns, în cele din urmă, în mâinile iubitorilor de carte.

Toate acestea vor fi amplu prezentate în fața publicului, scopul acțiunii fiind acela de a aduce în fața tinerilor informații pe care, poate, nu le afli la orele de clasă.

În final, ca de obicei, vor fi adresate întrebări publicului

ZIUA
INTERNAȚIONALĂ
A CĂRȚII ȘI A
DREPTURILOR DE AUTOR
CĂRȚILE INTERZISE

Ovidiu Densusianu, Drăgan Muntean, Deva
Liviu Oros, Deva
Ion Sebastian Bara,
Grigore Moisil, Deva

Colegiul Național „Ovidiu Densusianu” Deva
Colegiul Național Sportiv „Gheorghe Șincai” Deva
Colegiul Teologic „TRANSLVANIA” Deva
Colegiul Tehnic Energetic „DRAGOMIR HURMUZIUC” Deva
Liceul de Arte „SIGISMUND TOBĂTĂ” Deva
Liceul Teologic „GRIGORE MOISIL” Deva

din sală, cei care răspund corect fiind răsplătiți cu frumoase premii constând în cărți și diplome oferite de Biblioteca Județeană.

Ioan Sebastian Bara,
managerul Bibliotecii Județene „Ovid Densusianu”